

Veľká zmena v EÚ sa nekonala a Škótsko ostalo súčasťou spojeného kráľovstva.

Zabudnite na Škótsko, ide sa ďalej.

Veľká zmena v EÚ sa nekonala a Škótsko ostalo súčasťou spojeného kráľovstva. hoci najväčšie mesto Glasgow hlasovalo za samostatnosť, NIE vyhralo v pomere 55:45. Ale zvonec ešte úplne nezazvonil. Premiér Cameron už poveril Lorda Smitha, aby vykonal sľuby, ktoré Škóti dostali. Na už tak relatívne autonómny sever Ostrovov sa presunú rozsiahle právomoci ohľadne daní, výdavkov, či sociálneho systému.

V Katalánsku to ešte len začína byť to pravé orechové. Prezident tejto autonómnej oblasti Artur Mas vyhlásil, že začne pripravovať referendum o nezávislosti na 9. novembra. Na rozdiel od Londýna, v Madride o niečom podobnom nechcú ani počuť a prípadné referendum považujú za nelegálne.

Hlasovanie predychávajú aj vo Švédsku. Krajine vládlo od roku 2006 stredopravé zoskupenie a krajina búrlivé obdobie preplávala s kumulatívnym rastom 12,6% HDP a o pätinu vyšším disponibilným príjmom obyvateľov. Voličov však nepresvedčila. Naopak, presvedčila ich ultranacionalistická strana Švédskych demokratov, ktorá získala tretie miesto. Strana vychádza z najtvrdších neonacistických koreňov a jej členovia sa tým ani moc netaja.

V Nemecku v prieskumoch zase euroskeptická AfD po prvýkrát vyskočila na tretie miesto medzi stranami. Ale inak je v Európe opäť všetko po starom a ekonomické rubriky zaplňajú tradiční herci. Teda najmä Francúzsko.

Piloti Air France ohlásili neobmedzený štrajk a lety tejto spoločnosti spadli na polovicu.

V krajine sa zbehli hneď tri veľké štrajky. Piloti Air France po dňoch lavírovania ohlásili neobmedzený štrajk a lety jednej z desiatky najväčších leteckých spoločností sveta spadli na polovicu. Spoločnosť tak denne prichádza zhruba o 15 miliónov eur. Protestujú proti kráteniu benefitov, ktorými sa Air France snaží udržať si konkurencieschopnosť na európskom trhu. Netreba pripomínať, že francúzski piloti majú mimoriadne ťažký život, bývajú v parížskych slumoch a nejednému zomrelo dieťa na podvýživu.

Štrajkom im konkurovalo 16 000 notárov. Tým sa zase nepáči snaha vlády čiastočne dekartelizovať túto a ďalšie regulované profesie. Len tak mimochodom, priemerný plat francúzskeho notára je vďaka štátom garantovanému kvázi monopolu 13 000 eur mesačne.

Najvtipnejší bol ale tretí štrajk. Francúzski železničiarci by v štrajkovaní mohli dávať platené lekcie. Aj tentokrát úspešne paralyzovali francúzske predmestia. Dôvod? Protestovali proti vyhodeniu svojich kolegov. Tých prichytili, ako si pri riadení prevádzky stihli aj troška hrknúť.

Francúzskym politikom sa podarilo cez krízu udržať rast verejných výdavkov, tak sa chromá ekonomika prejavila niekde inde. Kúpyschopnosť priemernej domácnosti medzi rokmi 2009-2014 poklesla o 1 500 eur.

V Grécku sa nezamestnanosť dostala na 1,5 ročné minimum, je vo výške 26,6 %.

Akcie Raiffeisen Bank zleteli o 13 % a pre rok 2014 sa očakáva vo výsledku strata.

Po 30 rokoch vývoja a minúti 67 miliárd dolárov vzlietlo bojové lietadlo F-22 Raptor.

Najväčšia asociácia zamestnávateľov v krajine skúša chopiť príležitosť za pačesy a predstavila možný plán reformy. Ten zahŕňa predĺženie 35 hodinového pracovného času, neskorší odchod do dôchodku, zníženie minimálnej mzdy a zmeny v pracovnom práve. Premiér Valls to odmietol a odbory to rovno označili za „provokáciu“.

Aspoň že v Grécku sa nezamestnanosť dostala na 1,5 ročné minimum. Po štyroch rokoch zachraňovania je už „len“ 26,6%. Vláda v novom rozpočte na 2015 ohlasuje viaceré zníženia či rušenia daní, napríklad z nehnuteľností, luxusných áut a dokonca aj postupný pokles dane z príjmu fyzických aj právnických osôb.

Premiér Matteo Renzi opäť raz zopakoval, že je za miernejšie vykladanie rozpočtových pravidiel. Otázne je, ako si krajina so 138 % dlhom voči HDP vysvetľuje miernejšie vykladanie. Samozrejme, nezabudol dodať, že Taliansko určite už tie sľubované reformy trhu práce ide spraviť. A vraj sa nebojí ani odborárov.

Hádam mu svitá na lepšie časy. Nový prezident Komisie Juncker predstavil plán, podľa ktorého by mohli voľné zdroje z eurovalu byť použité na investičný balíček. Nikto nám v Európe akútne nekrachuje, tak tie peniaze musíme predsa dáko rozflákať!

Okolo stres testu európskych bánk neustále vyletujú informačné balóniky. Podľa prieskumu Goldman Sachs bude deväť bánk potrebovať rekapitalizáciu v celkovej sume 51 miliárd eur.

Raiffeisen Bank International zažíva nepríjemné momenty už teraz. Sotva stihla druhá najväčšia banka stredovýchodnej Európy (prvá je UniCredit) rozdýchať Maďarsko (kde Orbán jednoducho povedal, že straty z úverov v cudzej mene zaplatia miestne banky), už majú na krku ďalšiu jóbku. Tou je ekonomicky kolabujúca Ukrajina, v ktorej má RBI takisto investície. Akcie banky zleteli o 13 % a pre rok 2014 sa očakáva vo výsledku strata.

Investori potrebujú istú ochranu pred krokmi politikov, ktorí si veľmi radi vyberajú cudzie peňaženky na platenie svojich sľubov. Aj preto obsahujú medzinárodné zmluvy takzvanú ISDS položku, ktorá investorom umožňuje žalovať vlády (alebo naopak) na medzinárodných súdoch. Práve tá sa, nie prekvapujúco, stáva hlavným sporným bodom v pripravovanej dohode o voľnom obchode medzi EÚ a USA, resp. Kanadou. Odmietli ju už nemecký minister hospodárstva a rakúsky parlament. Je možné, že nákup botasiek z americkej webstránky sa ešte dlhú dobu nezaobíde bez dušu aj telo osviežujúcej návštevy preclievacieho oddelenia, na ktorom aj najväčší zástancovia colných bariér v slzách oľutujú svoje hriechy.

Dravec vzlietol! Po 30 rokoch od začiatku vývoja a spotrebovaní najviac peňazí v histórii vojenských programov (67 miliárd dolárov), vzlietlo bojové lietadlo F-22 Raptor... aby strelilo ľavu do zadku. Hoci Pentagon tvrdí, že je to kvôli sofistikovanej protiletectkej obrane Sýrie, mnoho expertov to vidí inak. Program F-22 skončil pred dvoma rokmi a vyrobilo sa len necelých 200 lietadiel. Lietadiel F-15 a F-16, ktoré mal nahradiť, sa vyrobilo dokopy zhruba 6000 a doteraz sa vyrábajú. Pentagon chcel nasadením lietadla do historicky prvej bojovej misie proti islamským militantom aspoň troška ospravedlniť jeho existenciu. Úlohu F22 má už prevziať lacnejší a flexibilnejší F-35 Lightning II.

Ale aspoň tých 67 miliárd vyzerá pekne, nie?

Martin Vlachynský
25.9.2014